Regionaal Uitvoeringsplan Jeugd 2025

Regio Centraal Gelderland

Facilitering Zorg
Regio Centraal Gelderland

Inhoudsopgave

INLEIDING 1

1. ONZE CONTEXT: ACTUELE ONTWIKKELINGEN 3

1.1 Startfoto regio Centraal Gelderland 3

1.2 Robuustheidsscan regio Centraal Gelderland 3

1.3 Landelijke ontwikkelingen 3

1.4 Verbinding landelijk- regionale ontwikkelingen 4

2. DE REGIONALE PRIORITEITEN 7

2.1 THEMALIJN: VERBETEREN VAN DE REGIONALE SAMENWERKING 9

2.2 THEMALIJN: VERSTEVIGEN LOKALE TEAM EN TOEGANG 12

2.3 THEMALIJN: VOORKOMEN VAN COMPLEXE HULPVRAGEN EN BEVORDEREN UITSTROOM 16

2.5 THEMALIJN: JEUGDHULP STEVIGER VERBINDEN AAN AANPALENDE DOMEINEN 23

3. ORGANISATIE 25

3.1 Team regionaal adviseurs jeugd 25

3.2 Beleidsmedewerkers regio Centraal Gelderland 25

3.3 Randvoorwaarden 26

3.4 Capaciteit 26

4. FINANCIEN 28

4.1 Regionale begroting jeugdhulp 28

4.2 POK middelen toekomsttuin 29

Bijlagen 1

Bijlage 1: Toepassing afwegingskader op de vijf themalijnen 1

Bijlage 2: Werkgroepen en andere overlegvormen per themalijn 2

Bijlage 3: Conceptopdracht – Regiovisie Jeugdhulp Centraal Gelderland 1

INLEIDING

Wij - de gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar – hebben de taak om voor onze inwoners de hulp en ondersteuning mogelijk te maken die ze nodig hebben. De ambitie daarbij is kwalitatief goede, tijdige en gezinsgerichte hulp te bieden die aansluit bij de behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en gezin. Zorg die bovendien betaalbaar is, niet alleen nu, maar ook in de toekomst[1]. Om die ambitie waar te maken zijn duurzame oplossingen nodig. Hierbij is samenwerking cruciaal.

De gemeenten in de regio Centraal Gelderland, één van de 42 samenwerkende jeugdhulpregio's in Nederland, bundelen de krachten om de best passende zorg en ondersteuning voor jeugdigen te realiseren. De afgelopen jaren zijn in Centraal Gelderland mooie stappen voorwaarts gezet, maar we zijn er nog niet. Het is een kwestie van een lange adem waarbij we met elkaar een duurzame beweging in gang houden om kwalitatief goede, beschikbare en betaalbare hulp voor jeugdigen, ouders en gezin te borgen. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst, elke dag opnieuw.

Voortbouwen op het fundament dat de afgelopen jaren is gelegd

Het voorliggende Regionaal Uitvoeringsplan Jeugd 2025 (nader te noemen: uitvoeringsplan) is het vervolg op het 'Regionaal Uitvoeringsplan Jeugd 2024 en verder', waarin drie thema's werden beschreven: Kind- en Gezinsbescherming, Versterken Lokale Toegang en Complexe Hulpvragen. In 2024 is de regio voortvarend aan de slag gegaan en zijn er mooie resultaten behaald. Zo is er geïnvesteerd in de af- en ombouw van residentiele jeugdhulp, inzicht verworven rondom het proces crisis en spoed, uniforme afspraken gemaakt rondom het verstevigen van lokale teams, leertafels georganiseerd rondom de Toekomsttuin en is de verwerving van essentiële jeugdhulpfuncties geregeld. In dit uitvoeringsplan gaan we verder op de ingezette lijn en spelen we in op nieuwe ontwikkelingen.

[1] Resolutie - Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) – 10 juni 2020

Onze context: actuele ontwikkelingen

De meeste jeugdigen groeien gezond en gelukkig op. Tegelijk zien we in onze regio net als bij het landelijk beeld een toenemend gebruik van de jeugdzorg. Bijna één op de zeven kinderen in onze regio krijgt een vorm van jeugdzorg. Er is vooral een explosieve groei van 'lichte' vormen van jeugdzorg. De voornaamste oorzaken van het hoge aantal kinderen en gezinnen dat een beroep doet op de Jeugdwet zijn van maatschappelijke en context-bepaalde aard. De manier waarop we de hulp en bescherming van kinderen en gezinnen, kortweg kind- en gezinsbescherming, nu hebben geregeld, knelt. Diverse onderzoeken bevestigen dat. Het oplopende personeelstekort en financiële druk heeft steeds meer impact. De roep tot verbetering, zowel van binnen als van buiten de jeugdzorg, is dan ook groot. Vanuit alle mogelijke invalshoeken worden verbeteringen aangedragen, variërend van relatief beperkte aanpassingen tot omvangrijke stelselwijzigingen. Denk hierbij aan de landelijke Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming waarin verschillende maatregelen zijn afgesproken om de jeugdhulp aan gezinnen en jeugdigen te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. De jeugdhulp en de gemeenten staat voor grote opgaven. Om deze toekomstbestendig te maken zijn stevige veranderingen in het denken en doen nodig. Geen enkele partij of professional is in staat deze veranderingen alleen door te voeren. We moeten het daarom echt samen doen.

Doelgericht werken

In het uitvoeringsplan zijn de themalijnen voor 2025 doelgericht geformuleerd. Alle acties die we oppakken dragen bij aan onze gezamenlijke ambitie en zien toe op een meerjarige beweging die we met elkaar willen inzetten om de jeugdhulp aan jeugdigen en gezinnen duurzaam te verbeteren en die beter betaalbaar is. In het uitvoeringsplan wordt beschreven welke resultaten we nastreven en wat we ervoor doen, nu en in de komende jaren. Met behulp van een afwegingskader bepalen we in dit uitvoeringplan de prioriteiten voor 2025.

Basis voor de toekomstige regiovisie Jeugdzorg

Eind 2021 is de regiovisie 'Samenwerking en Opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo, Beschermd Wonen' voor de regio Centraal Gelderland vastgesteld. Met de komst van het wetsvoorstel "Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg" wordt concreter bepaald welke onderwerpen in de regiovisie opgenomen dienen te worden, zodat dit meer richting kan geven aan de regionale samenwerking en ook een betere basis vormt voor inkoop en beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg. Iedere regio is gehouden een regiovisie op te stellen. Ook vanuit de regio is behoefte aan een regionale visie op jeugdhulp zodat deze als basis kan dienen voor de regionale inkoop van behandeling en mede kan dienen als richtinggevend kader voor de samenwerking tussen gemeenten op het gebied van jeugdhulp. Het Uitvoeringsplan voor 2025 geeft inzicht in wat we willen bereiken met jeugdzorg, waarop in de regiovisie voort zal worden gebouwd. Het opstellen van een regiovisie is één van de activiteiten in 2025.

Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk beschrijft de actuele ontwikkelingen die van invloed zijn dit uitvoeringsplan. Hoofdstuk 3 richt zich op de themalijnen en eindresultaten voor de komende jaren. In dit hoofdstuk zijn per themalijn de inspanningen voor 2025 beschreven. In hoofdstuk 4 staan de organisatorische en financiële randvoorwaarden.

1. ONZE CONTEXT: ACTUELE ONTWIKKELINGEN

Het afgelopen jaar is door het uitvoeren van de Startfoto en Robuustheidsscan ons vertrekpunt in de opgaven van de Hervormingsagenda Jeugd helder geworden. Er is een startfoto en een robuustheidsscan van de regio Centraal Gelderland gemaakt en de landelijke monitor, waarmee de voortgang op de Hervormingsagenda wordt gevolgd, is ingericht. Tevens is het wetsvoorstel "Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg" ingediend bij de Tweede Kamer. Vanuit het uitvoeringsplan is het van belang om verbinding te houden met andere ontwikkelingen zoals GALA en IZA.

1.1 Startfoto regio Centraal Gelderland

Bij het vaststellen van de Hervormingsagenda Jeugd hebben gemeenten aan de VNG gevraagd om hen te helpen bij het maken van een startfoto om gemeenten en regio's inzicht te geven in de stand van zaken en welke stappen zij nog moeten zetten ten aanzien van het behalen van de doelstellingen vanuit de Hervormingsagenda.
Uit de startfoto, die in 2024 is gemaakt van de regio Centraal Gelderland, blijkt dat er al stevig is ingezet op vereenvoudiging van de inkoop van jeugdzorg en het terugdringen van residentiele hulp, maar dat er nog extra stappen zijn te zetten om alle maatregelen van de Hervormingsagenda te realiseren. Dat geldt met name voor de versterking van de lokale teams en de toegang tot jeugdhulp en de verbinding met de aanpalende domeinen als onderwijs.

1.2 Robuustheidsscan regio Centraal Gelderland

Het ministerie van VWS heeft in 2024 in alle regio's een scan uitgevoerd die inzicht geeft in de vraag of Jeugdregio's "voldoende robuust zijn" voor de inkoop van jeugdzorg. Aanleiding voor het maken van de robuustheidscan vormen de afspraken uit de Hervormingsagenda en het wetstraject "Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg" waarin een verplichting is opgenomen voor sterkere samenwerking tussen gemeenten. Het doel is om de beschikbaarheid van jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen te waarborgen. Hiervoor moeten Jeugdregio's voldoende robuust zijn. Ofwel zijn de jeugdhulpregio' voldoende in staat om zelfstandig voldoende complexe vormen van jeugdhulp in te kopen en te organiseren.

Uit de scan blijkt dat de regio Centraal Gelderland voldoende robuust is. Er worden een aantal positieve ontwikkelingen geconstateerd, zoals het werken aan een gezamenlijke transformatieagenda stevige lokale teams, het versterken van de bestuurlijke samenwerking en de inzet op de aanpak wachttijden. Gelet op de taken en verantwoordelijkheden zoals die met het wetsvoorstel bij de regio's zullen worden neergelegd dienen we de vereisten op te pakken, om de robuustheid van onze regio te versterken in lijn met het wetsvoorstel. Dit betreft het regionaal contracteren van specialistische jeugdzorgvormen en het vaststellen van een regiovisie die voldoet aan alle eisen (incl. Norm voor Opdrachtgeverschap).

1.3 Landelijke ontwikkelingen

Start landelijke monitor

De Hervormingsagenda is een omvangrijk pakket aan afspraken voor verandering. Deze verandering vindt plaats van lokaal tot regionaal en landelijk niveau en is daarmee een bijzonder grote opgave. Veel inspanningsverplichtingen liggen lokaal, andere weer regionaal of landelijk. Om de voortgang van het nakomen van de afspraken van de Hervormingsagenda te volgen is er een monitor ingericht.

In de monitor zijn de belangrijkste afspraken per thema van de Hervormingsagenda omgezet in indicatoren. Op basis hiervan zijn specifieke vragenlijsten voor gemeenten en regio's opgesteld om te kunnen duiden hoe ver zij staan met de afgesproken inspanningen. De antwoorden op de vragenlijsten van de monitor zijn in de zomer van 2024 verzameld. Mede op basis hiervan zal de onafhankelijke deskundigheidscommissie een zwaarwegend advies uitbrengen aan het Rijk en de VNG ten aanzien van de uitvoering van de maatregelen en de gepleegde inspanningen, vooral in relatie tot de uitgavenontwikkeling. Begin 2025 en begin 2028 zal de deskundigheidscommissie een advies uitbrengen.
De inspanningsverplichtingen waarover de jeugdregio's bevraagd worden gaan over de volgende punten:

- Het terugdringen van JeugdzorgPlus,
- Afbouw van residentiele jeugdhulp en de opbouw van alternatieven
- Het beschikken over een regiovisie conform eisen wetsvoorstel "Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg"
- Standaardisatie van regionale en landelijke inkoop
- Standaardisatie van contracten en contractmanagement

Wetsvoorstel "Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg"

Op 25 april 2024 is door de Tweede Kamer het wetsvoorstel "Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg" aangenomen (nader te noemen "Wetsvoorstel)". Dit wetsvoorstel is één van de acties waarmee opvolging wordt gegeven aan de afspraken in de Hervormingsagenda. Het doel van dit wetsvoorstel is het verbeteren van de beschikbaarheid van jeugdzorg voor de meest kwetsbare kinderen en gaat met name in op de noodzaak voor het opstellen van een regionale visie op jeugdhulp, verplichte regionale samenwerking bij de inkoop van specialistische jeugdzorg en nadere eisen aan interne toezichthouders van jeugdhulpaanbieder en gecertificeerde instellingen.
Planning is dat het wetsvoorstel per 1 juli 2025 in werking treedt. De regio-indeling en de regionaal in te kopen vormen van specialistische jeugdhulp zullen vanaf dat moment definitief zijn. VWS adviseert met klem in aanloop naar de inwerkingtreding van de wet bij voorgenomen contratering of verlenging van reeds bestaande contracten al in lijn met deze wetgeving te handelen.

1.4 Verbinding landelijk- regionale ontwikkelingen

Er zijn een aantal akkoorden die momenteel actueel zijn en die raakvlakken met elkaar hebben: de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, het Integraal Zorgakkoord, Gezond Actief Leven Akkoord en de Doorcentralisatie Beschermd Wonen. Een belangrijke rode draad in deze akkoorden is dat gemeenten zorgdragen voor een laagdrempelige toegang tot ondersteuning die gemeenten binnen het sociaal domein verstrekken. Het laten slagen van deze programma's vergt een basis waarop dit kan landen: en goed werkend lokaal team en adequate toegang tot hulp. Gemeenten staan aan de lat voor krachtige, goed bereikbare lokale teams die aanwezig zijn op plekken waar inwoners van nature komen, die direct hulp bieden en, als nodig, samenwerken met gemeentelijke afdelingen, collectieve voorzieningen en aanvullende expertises. De noodzaak van een goed toegangsproces en stevige lokale teams is urgenter geworden als gevolg van diverse interbestuurlijke afspraken.

Afstemming

Regionaal vindt er minimaal eens per kwartaal een overleg plaats tussen de regioadviseurs en de projectleiders van de diverse landelijke programma's met o.a. als doel elkaar te informeren, oog houden op de risico's en verdere uitwerking te geven aan samenhang met en tussen de verschillende programma's. Hieronder volgt een korte toelichting op de belangrijkste programma's:

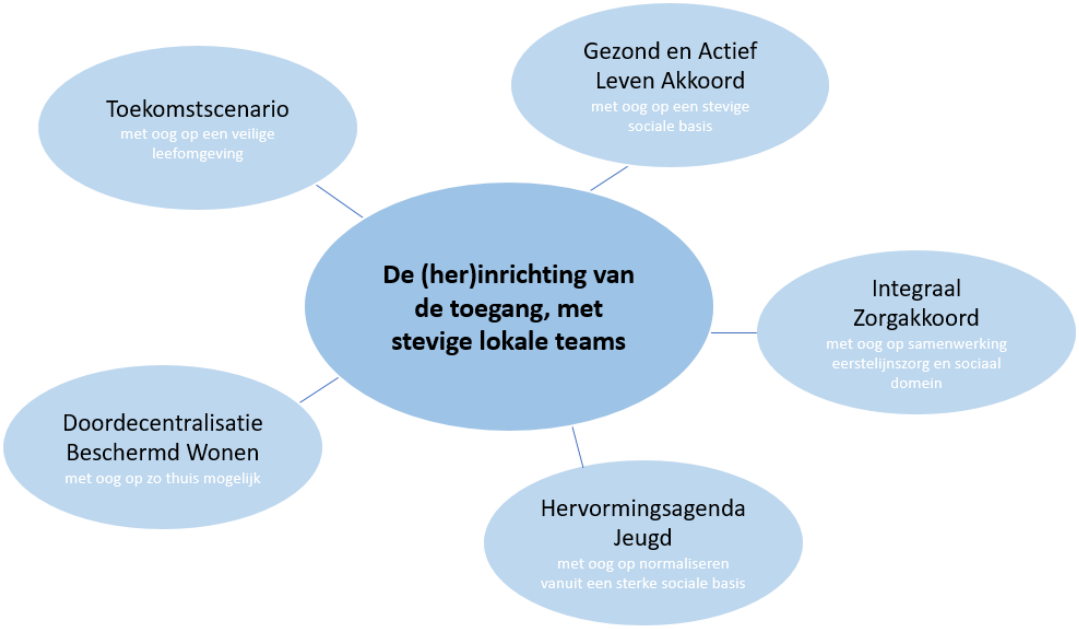

Hervormingsagenda Jeugd

Een belangrijk onderdeel van de Hervormingsagenda zijn 'stevige lokale teams' die vanuit een brede analyse werken en zelf ook passende (basis)hulp bieden. De Hervormingsagenda stelt daarmee eisen aan lokale teams, bijvoorbeeld die van directe handelingsvaardigheid en langere betrokkenheid. Van lokale teams wordt verwacht dat ze waar mogelijk zelf hulp bieden en minder doorzetten naar op afstand opererende specialisten. Als ze wel doorverwijzen laten ze niet los maar blijven ze betrokken voor de verbinding met andere levensdomeinen en -vragen. Lokale teams hebben daarbij goede lijnen met de zogeheten sociale en pedagogische basis.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Met het Toekomstscenario is een andere manier van samenwerken in ontwikkeling voor gezinnen en huishoudens waar (dreigende) onveiligheid speelt. Ook hier wordt een grotere rol voor lokale teams voorzien. Ook hier blijven zij bij gezinnen betrokken, ook bij onveiligheid, ook bij inzet vanuit de (toekomstige) Regionale Veiligheidsteams. Professionals vanuit de lokale teams zijn betrokken en een vertrouwd gezicht voor inwoners. Zij verkennen samen onderliggende patronen van onveiligheid en werken samen (ook met betekenisvolle naasten) naar duurzame oplossingen.

Integraal zorgakkoord (IZA)

Het IZA heeft een aantal concrete afspraken gemaakt die relevant zijn voor het opereren lokale teams en de toegang:

1. Het versterken van de sociale basis;
2. Het verbeteren van de samenwerking tussen sociaal domein, huisartsenzorg en ggz-zorg;

3. Een aantal wettelijke en financiële mogelijkheden voor meer domein overstijgende samenwerking, vooral die tussen het medische en sociaal domein.

Gezond en Actief Leven Akkoord

Om de in de IZA omschreven gewenste beweging naar de sociale basis goed te kunnen maken, is een sterke sociale basis nodig. Het is van groot belang dat lokale teams de sociale basis goed kennen, daarmee samenwerken en optimaal benutten. Gedacht wordt aan het versterken van het 'opbouwwerk'. Het GALA draagt bij aan de versterking van die basis en inzet op gezond en actief leven om daarmee ongezondheid en zorgkosten te voorkomen.

Doordecentralisatie Beschermd Wonen

Met de doordecentralisatie worden álle gemeenten en dus niet langer de centrumgemeenten verantwoordelijk voor de organisatie van Beschermd Wonen. Vooral de invoering van het hiermee samengaande woonplaatsbeginsel heeft effect op het toegangsproces en de noodzakelijke afspraken daarvoor tussen gemeenten, bijvoorbeeld om aan cliënten langdurigere beschikkingen af te geven. Ook vraagt het om een gezamenlijke inzet voor passende huisvesting.

2. DE REGIONALE PRIORITEITEN

Door de resultaten uit de startfoto en de robuustheidsscan, door inzicht in de regionale inspanningsverplichtingen in de landelijke monitor en de vereisten van de wijziging Jeugdwet, zien we dat we met de drie thema's uit het uitvoeringsplan 2024 al goed op weg zijn. Veel benodigde veranderingen worden binnen deze lijnen al opgepakt: we zetten al in op stevige lokale teams, op het Toekomstscenario, op regionale en bovenregionale samenwerking voor jeugdigen met complexe hupvragen en op bestuurlijke samenwerking. Er is wel aanvulling en aanscherping nodig.

De **aanvulling** zit met name in het opstellen van een regionale visie, de regionaal in te kopen vormen van jeugdhulp, standaardisatie van inkoop en contractmanagement en de verbinding met jeugdhulp met aanpalende domeinen. Met name deze punten werden vanuit de startfoto en robuustheidscan aangedragen als verbeterpunten voor onze regio. Hierdoor komen we voor het regionaal uitvoeringsplan jeugd 2025 tot de volgende themalijnen:

1. Verbeteren regionale samenwerking
2. Verstevigen lokale teams en toegang
3. Voorkomen van complexe hulpvragen & bevorderen uitstroom
4. Versterken kind- en gezinsbescherming
5. Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen

De **aanscherping** zit met name in hoe we de themalijnen van het uitvoeringsplan vormgeven, wat we daarbinnen wel en niet oppakken en wanneer we dat doen. Bij de uitwerking van de themalijnen voor 2025 hebben we gebruik gemaakt van een regionaal afwegingskader[2]. De themalijnen en de bijbehorende inspanningen die we in 2025 oppakken:

- passen bij de *landelijke programma's* zoals de Hervormingsagenda en het Toekomstscenario. Zo komen we afspraken uit de Hervormingsagenda het Toekomscenario en de wijziging Jeugdwet na. Deze programma's hebben een verplichtend karakter;
- betreffen opgaves waarbij een *regionale aanpak* nodig is, zodat we uniform werken;
- hebben *positieve inhoudelijke impact* op jeugdigen en hun gezin. De inspanningen leveren een positieve bijdrage aan de kwaliteit van de hulpverlening aan gezinnen en/of de verbetering van de samenwerking tussen de lokale teams en specialistische zorg;
- hebben *positieve financiële impact*. In dit uitvoeringsplan werken we aan de maatregelen uit de Hervormingsagenda. Deze maatregelen hebben, naast het doel om de jeugdzorg inhoudelijke te verbeteren, ook nadrukkelijk een besparingsdoelstelling;
- *zijn geprioriteerd*. Niet alles kan of hoeft tegelijk. Zowel de Hervormingsagenda als het Toekomstscenario hebben een meerjarig karakter. Ook het implementeren van de vereisten uit de gewijzigde Jeugdwet heeft een implementatietijd. Daarom zijn de themalijnen uitgewerkt met oog op het eindresultaat: wat is de stip op de horizon en wat zijn de inspanningen in 2025.

Het schema op de volgende pagina maakt per themalijn inzichtelijk wat de beoogde eindresultaten zijn en wat de bijbehorende inspanningen in 2025 zijn. In de paragraven daarop wordt dit verder uitgewerkt.

[2] Zie bijlage 1 voor het afwegingskader en de toepassing hiervan op de vijf themalijnen

Ambitie	**Kwalitatief goede, tijdige en gezinsgerichte hulp die aansluit bij de behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en het gezin. Zorg die bovendien betaalbaar is, niet alleen nu, maar ook in de toekomst.**				
Themalijnen	**1. Verbeteren van de regionale samenwerking**	**2. Verstevigen lokale teams en toegang**	**3. Voorkomen van complexe hulpvragen en bevorderen uitstroom**	**4. Versterken kind- en gezinsbescherming**	**5. Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen**
Beoogde eindresultaten	a. De regio heeft een regionale visie jeugdzorg b. Regionale inkoop van jeugdhulpvormen conform jeugdwet c. Administratieve inkoopprocessen zijn gestandaardiseerd	a. Lokale teams voldoen aan regionaal afgesproken werkwijzen omtrent uniformiteit en kwaliteit b. Werkwijze Verklarende Analyse is lokaal geïmplementeerd c. Beperken van complexe scheidingen	a. Er is voorkomen dat hulpvragen complex worden b. Voor jongeren en gezinnen is tijdige en passende hulp beschikbaar c. Zorgaanbod voor jeugdigen met complexe hulpvragen is doorontwikkeld d. Het gebruik van residentiele zorg is afgenomen	a. Bij zorgen over veiligheid van kinderen werken organisaties optimaal samen aan herstel en voorkomen van escalatie b. Nieuwe werkwijze Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is ontwikkeld en beproefd	a. Jeugdhulp en het onderwijs sluiten optimaal op elkaar aan. b. Jeugdhulp en bestaanszekerheid sluiten optimaal op elkaar aan. c. Jeugdhulp en volwassen GGZ sluiten optimaal op elkaar aan
Inspanningen 2025	a. Opstellen van een regionale visie conform de nieuwe eisen uit het wetsvoorstel (medio 2025 gereed) b. Inzichtelijk maken van gevolgen wijziging Jeugdwet en formuleren van voorstel c. Inzichtelijk maken van gevolgen wijziging Jeugdwet en formuleren van voorstel	a. Regionale ondersteuning van lokale teams en uniformering gefaseerd samenwerken aan veiligheid b. Inzet trainingen en implementatie Verklarende Analyse c. Digitaal scheidingsloket, online ouderbijeenkomsten en handreiking voor lokale teams.	a. Inzet steunfiguren b. In/uitstroom essentiële functies b. Aanpak wachttijden c. Continuïteitsgesprekken c. Analyse intensieve zorgtrajecten c. PvA complexe hulpvragen 2025 c. Aanpak Crisis en spoed c. Borgen essentiële functies c. Dashboard inrichten d. Afbouw residentiele en gesloten jeugdzorg d. Ambulante alternatieven ontwikkelen	a & b: • Inzet op stevige lokale teams en toegang • Brengen samenhang in methodieken en protocollen • Vormen een flexibel netwerk om het gezinssyteem heen • Bevorderen onderlinge samenwerking en kennisuitwisseling	a. Opstellen van een werkagenda en het zetten van eerste stappen in het verbeteren van de regionale samenwerking gemeenten-jeugdhulp-passend onderwijs *b. Wordt niet in het regionaal uitvoeringsplan 2025 opgepakt* *c. Wordt niet in het regionaal uitvoeringsplan 2025 opgepakt*

2.1 THEMALIJN: VERBETEREN VAN DE REGIONALE SAMENWERKING

In Centraal Gelderland wordt binnen het sociaal domein al een aantal jaar intensief samengewerkt. De landelijke ontwikkelingen vragen voortdurende dialoog en blijvende samenwerking. Er ligt een grote nadruk op verdere samenwerking tussen gemeenten, tussen gemeenten en aanbieders, en die tussen gemeenten, aanbieders en andere domeinen. De consistentie van samenwerken moet rust brengen in het zorglandschap en voor (specialistische) jeugdhulpaanbieders. Gelet op de taken en verantwoordelijkheden zoals die vanuit de Hervormingsagenda Jeugd en het wetsvoorstel "Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg" bij de gemeenten en regio zullen worden neergelegd dienen we de volgende vereisten op te pakken:

1. Het vaststellen van een regiovisie, met daarin de gemeentelijke visie op samenwerking met andere gemeenten en de Jeugdregio om de beschikbaarheid van specialistische jeugdhulp te bevorderen;
2. het regionaal inkopen of subsidiëren van de in de jeugdwet opgenomen jeugdhulpvormen en gecertificeerde instellingen;
3. het op eensluidende wijze uitvoeren van bij ministeriële regeling aangewezen administratieve processen behorende bij de contractering of subsidiering;
4. bovenregionale afstemming over in voorliggend besluit opgenomen jeugdhulpvormen en gecertificeerde instellingen;
5. de organisatie van regionale expertteams.

De beoogde resultaten van de regio Centraal Gelderland voor punten 1 t/m 3 worden hieronder toegelicht, waarbij voor de punten 2 en 3 geldt dat deze binnen de MGR worden opgepakt.

De punten 4 en 5 doen we al binnen de regio Centraal Gelderland.
Punt 4 betreft de **bovenregionale samenwerking**: al sinds 2020 werken we in G7[3]-verband aan de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming (GVJB). Met de gecertificeerde instellingen zijn uniforme contracten voor alle 7 regio's gesloten. Daarnaast is in 2024 via het project essentiële functies gewerkt aan een gezamenlijke verwerving van onder andere de JeugdzorgPlus, driemilieusvoorzieningen, verslavingszorg en forensische zorg. Er zijn afspraken gemaakt over gezamenlijk aanbod met reële tarieven. De contracten zijn bij de individuele regio's belegd. Daarnaast zijn er op G7-niveau afspraken over de inzet van Spoedeisende Zorg (SEZ) via Jeugdbescherming Gelderland en Crisishulp vanuit de JGGz-sector.

Punt 5 betreft de organisatie van een **Regionale Expert Team**: in de regio Centraal Gelderland hebben we sinds 2022 een Regionaal Expert Team Centraal Gelderland (RET CG). Dit is een regionaal team met experts voor complexe hulpvragen. Experts van verschillende jeugdzorgaanbieders en indien nodig andere experts denken mee, geven advies en zoeken naar tijdige en passende hulp voor jeugd en gezin. Het RET CG is gepositioneerd binnen het Veiligheidshuis Arnhem.

[3] G7 is een samenwerking van de zeven Gelderse jeugdregio's: Achterhoek, Centraal Gelderland, JeugdFV, Midden IJssel/Oost Veluwe, Noord Veluwe, Rijk van Nijmegen en Rivierenland.

Beoogd eindresultaat 1: De regio heeft een regionale visie jeugdhulp

Eind 2021 is de regiovisie “Samenwerking op Opdrachtgeverschap Jeugd, Wmo, Beschermd Wonen” voor de regio Centraal Gelderland vastgesteld. Vanuit de robuustheidsscan van VWS is geconcludeerd dat deze een hoog abstractieniveau heeft, onvoldoende gericht is op jeugd en niet voldoet aan alle eisen. In de wijziging van de Jeugdwet wordt concreter bepaald welke onderwerpen in de regiovisie opgenomen dienen te worden, zodat dit meer richting kan geven aan de regionale samenwerking en ook een betere basis vormt voor inkoop van specialistische jeugdzorg

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

Om de robuustheid van onze regio te versterken in lijn met het wetsvoorstel werken we aan een regiovisie Jeugdhulp die voldoet aan alle eisen (incl. Norm voor Opdrachtgeverschap en Wetsvoorstel). Het opstellen van een visie met andere partijen dan alleen de gemeenten is van groot belang voor gezamenlijk draagvlak. De visie moet rekening houden met de wensen en eisen van diegene die er in de praktijk mee te maken hebben. Denk hierbij aan aanbieders, gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis, professionals en (vertegenwoordigers van) jongeren en ouders. Het doel is om de regiovisie medio 2025 vast te laten stellen. Zie hiervoor bijlage 3 – conceptopdracht Regiovisie Jeugdhulp Centraal Gelderland.

Beoogd eindresultaat 2 : Regionale inkoop van jeugdhulpvormen conform Jeugdwet

In het wetsvoorstel zal regionale inkoop van bepaalde vormen van specialistische jeugdhulp wettelijk verplicht worden. Door regionale inkoop van deze vormen te verplichten wordt voorkomen dat de vraag te versnipperd raakt en aanbieders van de betreffende jeugdhulp te weinig vraag ontvangen om het benodigde aanbod in kwalitatieve zin (verantwoorde hulp) of bedrijfseconomische zin (gezonde bedrijfsvoering) te kunnen blijven leveren. Het gaat om vormen als jeugdhulp met verblijf, pleegzorg, crisisjeugdhulp, etc. Planning is dat het wetsvoorstel per 1 juli 2025 in werking treedt. VWS adviseert met klem in aanloop naar de inwerkingtreding van de wet bij voorgenomen contratering of verlenging van reeds bestaande contracten reeds in lijn met komende wetgeving te handelen.

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

In de regio Centraal Gelderland voorziet de MGR al in de regionale inkoop van bovengenoemde zorgvormen. We brengen in 2025 inzichtelijk wat het wetvoorstel voor de regio betekent en formuleren opdracht met elkaar voor de uitvoering richting inkoop SDCG.

Beoogd eindresultaat 3: Administratieve inkoopprocessen zijn gestandaardiseerd

In de Hervormingsagenda is afgesproken dat de uitvoering van de regionale en landelijke inkoop wordt geoptimaliseerd door standaardisatie van inkoop, administratie, uitvoering en verantwoording van jeugdzorg. Het gaat hierbij om standaardisatie van contracten en contractmanagement, om uniforme productomschrijvingen, dienstomschrijvingen, kwaliteitscriteria en landelijke tarieven. De afgelopen periode zijn er landelijk al een aantal producten ontwikkeld, en de komende jaren zullen er nog een aantal producten worden ontwikkeld die regionaal geïmplementeerd moeten worden.

De regio Centraal Gelderland is al een eind op weg met het voldoen aan bovengenoemde afspraken. In 2024 heeft de MGR al ingezet op standaardisatie van contracten en op het voldoen aan de reële prijzen Jeugdwet.

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

We brengen in 2025 inzichtelijk wat het wetsvoorstel voor de regio betekent en formuleren opdracht met elkaar voor de uitvoering richting inkoop SDCG.

Verbinding themalijn "Verbeteren van de regionale samenwerking" met andere themalijnen

De themalijn "Verbeteren van de regionale samenwerking" hangt sterk samen met de themalijnen "Verstevigen lokale teams en toegang", de themalijn "Voorkomen van complexe hulpvragen en bevorderen uitstroom" en de themalijn "Jeugdhulp verbinden aan aanpalende domeinen". Met name het formuleren van een regionale visie (wat kopen we regionaal in en hoe werken we samen) kan een sterke invloed hebben op de andere themalijnen.

2.2 THEMALIJN: VERSTEVIGEN LOKALE TEAM EN TOEGANG

Een belangrijke rode draad is dat jeugdigen en hun ouders voor jeugdhulp laagdrempelig en dicht bij huis terecht kunnen bij stevige lokale teams die waar nodig ook zelf passende en samenhangende basishulp bieden: zowel licht als zwaarder en zowel kort als langdurig. Waar nodig wordt opgeschaald naar specialistische hulp. Hiervoor is het nodig dat lokale teams domein overstijgend werken. De medewerkers in de lokale teams en toegang hanteren daarom een brede blik en doen, samen met inwoners, een brede (verklarende) analyse met oog voor de context en verschillende leefgebieden van de hulpvrager, het gezin en omgeving. De teams vormen voor inwoners een vertrouwd gezicht en blijven betrokken zo lang als nodig.
Voor dit thema willen we de komende jaren drie eindresultaten bereiken:

1. Lokale teams voldoen aan de regionaal afgesproken werkwijzen omtrent uniformiteit en kwaliteit
2. Werkwijze Verklarende Analyse is lokaal geïmplementeerd
3. Beperken complexe scheidingen

Beoogd eindresultaat 1: Lokale teams voldoen aan regionaal afgesproken werkwijzen omtrent uniformiteit en kwaliteit

Voor de lokale teams is een centrale rol voorzien in de Hervormingsagenda Jeugd en in het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. Vanuit de Hervormingsagenda Jeugd dient eind 2027 de basis op orde te zijn en voor het Toekomstscenario dient de aanpak van (on-)veiligheid op orde te zijn om eind 2026 te werken met regionale veiligheidsteams. Elke gemeente heeft een eigen inspanningsverplichting om dit eindresultaat te behalen. Op dit moment is het vertrekpunt van de lokale teams in onze regio uiteenlopend. Zij vormen nog niet het fundament voor de gewenste beweging. Het (niet vrijblijvende) richtinggevend kader en convenant Stevige Lokale Teams vanuit de Hervormingsagenda Jeugd en het Handelingskader vanuit de Toekomstscenario zijn hierbij leidend. Zij sturen op meer eenduidige, uniforme keuzes bij de inrichting en de organisatie van de lokale teams.

Als gevolg hiervan neemt de noodzaak om gezamenlijk op te trekken en meer regionaal te sturen toe. Het is belangrijk dat de lokale teams gezamenlijke uitgangspunten hanteren en dezelfde taal spreken met de veiligheidspartners en zorgaanbieders. Het is van belang dat er eenduidige oordeelsvorming plaatsvindt wanneer de veiligheid in het geding is, wat de kern van het probleem is en hoe de veiligheid duurzaam wordt geborgd.
De eerste stappen voor een meer gezamenlijke werkwijze in onze regio is in 2024 gezet door het Plan van Aanpak – Lokale Teams 2.0 (RPO Zorg 26.01.2024). Regionaal is gestart met twee lokale analyses (de 5 basisfuncties lokaal team & leidraad werken aan veiligheid) waardoor het vertrekpunt van de lokale teams ten opzichte van de gewenste situatie scherp is geworden, waarna het voorstel regionale werkwijze omtrent versterken van uniformiteit en kwaliteit van lokale teams en samenwerking met veiligheidspartners en zorgaanbieders (RPO Zorg 30.08.2024) is vastgesteld.

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

1. Regionaal ondersteunen en faciliteren we de lokale teams zodanig dat ze in staat zijn om de veranderende rol in de keten van ondersteuning en zorg te vervullen. Vanuit de werkgroep en managersoverleg zullen we:
    - Benchmarking inzetten als middel om van elkaar te leren en met elkaar te kunnen vergelijken;
    - een regionaal uniforme standaard voor het werken vanuit '1Gezin1Plan' uitwerken inclusief werkproces dat in lijn is met de Verklarende Analyse en Top-3 methodiek;
    - instrumentarium (denk aan; hand-outs, beeldmateriaal en/of tools) ontwikkelen die de gevraagde inspanningsverplichtingen van de Hervormingsagenda Jeugd faciliteren.

2. We uniformeren de werkwijze op onderdelen om effectiever samen te werken. Dit beschrijven we in het Uitvoeringsplan Gefaseerd Samenwerken aan Veiligheid 2025-2026[4]. We geven regionaal gezamenlijk uitvoering aan:
    - het implementeren van de Visie 'Gefaseerd samenwerken aan veiligheid'. Dit hangt samen met het:
        - Opleiden en ondersteunen in het werken met de Top- 3 methodiek;
        - Gebruik maken van het Top-3 plan, als uniform werkdocument dat de basis vormt voor het veiligheids-, hulpverlenings- en herstelplan.
    - We stellen van de juiste kennis en vaardigheden voor professionals beschikbaar om de hernieuwde rol in de keten te kunnen vervullen. Dit doen we door het bieden van een Regionaal Ondersteuningsaanbod 'Menukaart' 2024-2026.

Beoogd eindresultaat 2: Werkwijze Verklarende Analyse is geïmplementeerd

Gemeenten richten zich – in lijn met de transformatiedoelen in de Jeugdwet - op de inzet van tijdige en passende hulp dichtbij huis. De inzet van lokale teams moet voorkomen dat problematiek verergert en inzet van zwaardere hulp nodig is. Lokale teams hebben de belangrijke taak om de situatie van jeugdigen en hun gezinnen, waarbij ze betrokken zijn, in kaart te brengen, te beoordelen of en zo ja welke hulp nodig is, deze hulp te "beschikken" en te coördineren. Een deskundige integrale (*verklarende*) *analyse* voorafgaand aan de inzet van hulp, moet tot de juiste hulp of ondersteuning leiden. Uit onderzoek blijkt dat een verklarende analyse vanuit een integraal denkkader regelmatig ontbreekt. Hierdoor lukt het in de praktijk vaak niet om te komen tot een goed en onderbouwd plan.

In de Hervormingsagenda is opgenomen dat het maken van een Verklarende Analyse de komende jaren standaardpraktijk moet worden. Een Verklarende Analyse is niet nieuw, het wordt al langere tijd ingezet, we zien echter een grote mate aan variatie in zorgvuldigheid en betrouwbaarheid In 2025 gaan we professionals ondersteunen om tot een betere gezamenlijke gedeelde analyse te komen. Zo verminderen we eenzijdig kijken naar problematiek, het inzetten van 'losse' producten en inzet van veel verschillende professionals die ieder aan een stukje van de oplossing werken.

Het werken met de Verklarende Analyse is een beweging die bovenregionaal al in gang is gezet. Door BOEG wordt al sinds 2022 ingezet op deze beweging door het trainen van jeugdprofessionals in Gelderland, met sinds 2024 aandacht voor een bredere implementatie. Op deze wijze wordt het

[4] Uitvoeringsplan Gefaseerd Samenwerken aan Veiligheid wordt 13 december 2024 geagendeerd bij het RPO Zorg.

werken met de Verklarende Analyse een gebruikelijke werkwijze tussen alle aanbieders in de gehele regio.

Om lokaal met een Verklarende Analyse te werken is het nodig om, naast scholing, ook te zorgen voor de benodigde randvoorwaarden en een succesvolle implementatie . In de regio Centraal Gelderland is gekozen (RPO Zorg 19.04.2024 en 14.06.2024) voor het 7 factorenmodel gefaseerd te implementeren, zodoende dat alle fases eind 2026 zijn doorlopen .

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

In 2024 zijn we gestart met het trainen van de gedragswetenschappers. In 2025 geven we uitvoering aan het implementatieplan Verklarende Analyse dat in 2024 is opgesteld. Dit vraagt de volgende inspanningen:

- We scholen zoveel mogelijk mensen binnen de regio Centraal Gelderland op de Verklarende Analyse door onder meer train-de-trainer;
- We ondersteunen de gemeenten bij het implementeren en borgen van het

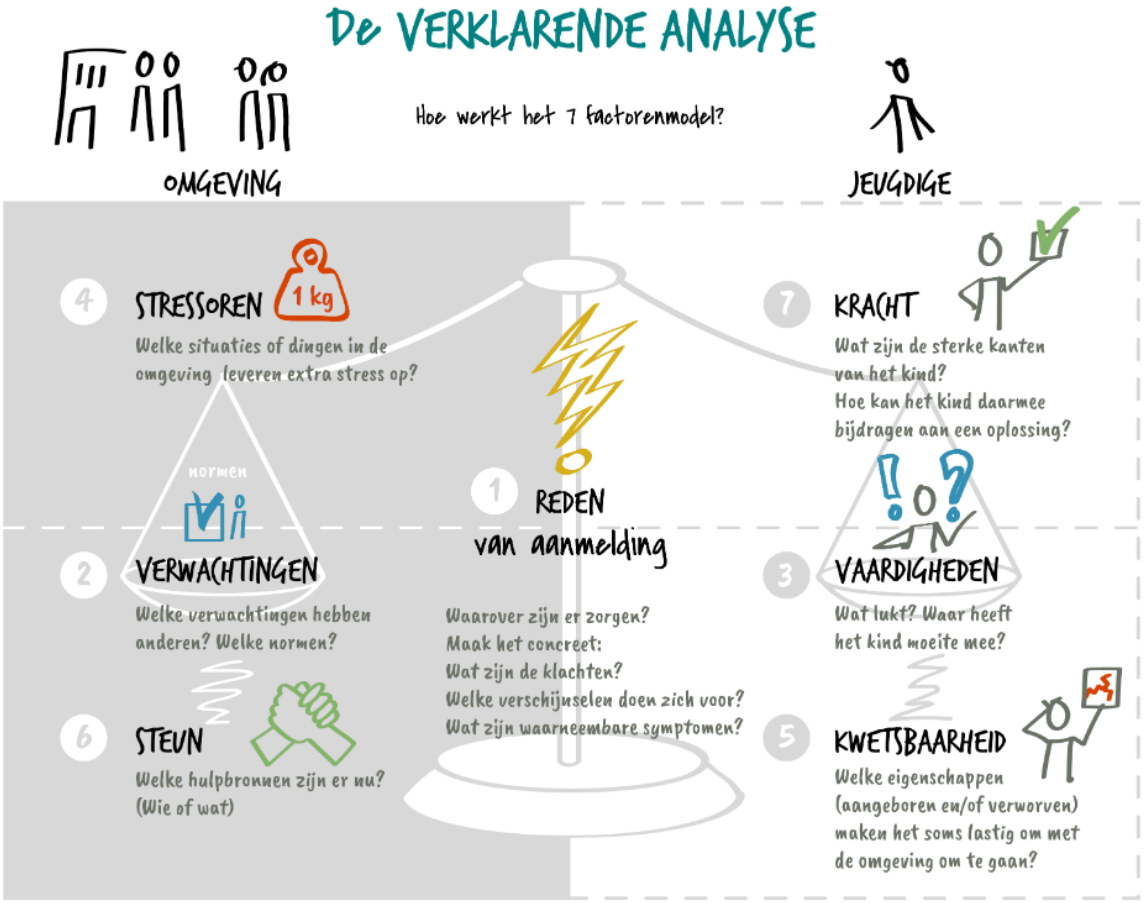

  implementatieplan Verklarende Analyse;
- We vormen een lerend netwerk middels regionale intervisiebijeenkomsten.

Beoogd eindresultaat 3: Beperken van complexe scheidingen

Al enige jaren zet de regio zich in voor het beperken van complexe scheidingen door de inzet van het regionale Digitale Scheidingsloket en Landelijke Ouderbijeenkomsten. Ook maken we op G7-niveau afspraken met familierechters en Raad voor de Kinderbescherming over (de toeleiding) tot uniform hulpaanbod. Zo voorkomen we dat er onnodig tijd verloren gaat bij het toeleiden naar hulp voor ouders en kinderen bij (forse) scheidingsproblematiek.

We willen (bij complexe scheidingen) op een duurzame en effectieve manier ouders helpen en zo (ernstige) schade bij de betrokken kinderen voorkomen. We zetten in op preventie door gezinnen in scheiding in een vroeg stadium te bereiken en te ondersteunen. Hiervoor moet er voldoende hulpaanbod voor gezinnen zijn. Veel professionals kampen met handelingsverlegenheid in hun de aanpak van complexe scheidingen. Het is lastig om niet meegezogen te worden in de conflicten tussen ouders en meerzijdig betrokken te blijven. Als conflicten verharden, is het lastig het tij te keren. Daarom beogen we dat lokale professionals als consulenten en wijkcoaches vaardiger worden om complexe scheidingscasuïstiek op te pakken.

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

In 2025 leveren we de volgende inspanningen:

- Door (digitale) landelijke ouderbijeenkomsten bieden we psycho-educatie aan ouders. Zij worden bewust gemaakt van wat een scheiding en hun gedrag richting de andere ouder betekent voor (de ontwikkeling) van hun kind.
- Via het Digitale Scheidingsloket zorgen we voor een laagdrempelige toegang tot hulp en steun.
- We zorgen dat de inzet van de landelijke ouderbijeenkomsten en digitale Scheidingsloket bekend is bij alle lokale teams en partners.
- We optimaliseren en borgen het uniform hulpaanbod na complexe scheidingen.
- Vanuit de opgedane inzichten van de pilot Complexe Scheidingen (onderdeel Toekomsttuin) zetten we de benodigde stappen, waarbij er o.a. een handreiking wordt opgesteld voor lokale teams, om vaardiger te worden in de aanpak van complexe scheidingen.

Verbinding themalijn “Verstevigen lokale teams en toegang” met andere themalijnen

De themalijn “Verstevigen lokale teams” hangt sterk samen met het thema “Versterken kind- en gezinsbescherming”. Stevige lokale teams en toegang vormen de essentiële basis voor de Toekomsttuin. Het toepassen van de verklarende analyse is daarnaast ook een belangrijk onderdeel van thema “Voorkomen van complexe zorgvragen en bevorderen uitstroom” en een belangrijk onderdeel bij de “Herziene richtlijn uithuisplaatsing en terugplaatsing”.

2.3 THEMALIJN: VOORKOMEN VAN COMPLEXE HULPVRAGEN EN BEVORDEREN UITSTROOM

Deze themalijn sluit aan bij het eerdere hoofdthema Complexe Hulpvragen in het Regionaal Uitvoeringsplan 2024. Het ligt bovendien in het verlengde van een belangrijke maatregel uit de Hervormingsagenda Jeugd: Terugdringen residentiele jeugdhulp: zo thuis mogelijk. In juni 2024 is het Plan van Aanpak Complexe Hulpvragen Jeugdzorg door het RPO Zorg vastgesteld. Bij complexe hulpvragen gaat het om complexe en/of meervoudige weinig voorkomende kind-, gezins- en/of omgevingsproblematiek van (zeer) kwetsbare jeugdigen tot 18 jaar (met uitloop naar 23 jaar). Het afbakenen van complexe hulpvragen is niet eenvoudig[5]. Als we spreken over complexe hulpvragen dan hebben we het in ieder geval over alle vormen van jeugdhulp met verblijf en hoog-specialistische behandeling. De 'gewone' specialistische begeleiding en specialistische behandeling spelen echter een belangrijke rol bij het voorkomen of juist afschalen van complexe hulpvragen. We willen de komende jaren meer aandacht voor integrale zorgtrajecten, waarbij verblijf en hoog-specialistische behandeling een onderdeel zijn van een doorlopend traject. Dat maakt de afbakening van het begrip niet eenvoudiger, maar sluit wel aan bij de wens om de noodzakelijke zorg meer integraal te organiseren.

Voor de themalijn complexe hulpvragen willen we op termijn de volgende eindresultaten behalen (stip op de horizon):

1. Er is voorkomen dat hulpvragen complex worden
2. Voor jongeren en gezinnen is tijdige en passende hulp beschikbaar
3. Zorgaanbod voor jeugdigen met complexe hulpvragen is doorontwikkeld
4. Het gebruik van residentiele zorg is afgenomen

[5] Daar waar sprake is van jeugdbescherming en/of jeugdreclassering is vrijwel altijd sprake van een complexe hulpvraag. De verbetering van de afspraken met de GI's valt onder het thema: kind en gezinsbescherming. De inzet van jeugdhulp ten behoeve van jongeren met een beschermings- of reclasseringsmaatregel, valt wel onder het thema complexe hulpvragen.

Beoogd eindresultaat 1: Er is voorkomen dat hulpvragen complex worden

Voorkomen dat hulpvragen complex worden moet bijdragen aan het doel dat minder kinderen uit huis worden geplaatst. In 2023 is de herziene richtlijn uithuisplaatsing en terugplaatsing gepubliceerd. Deze richtlijn is opgesteld voor professionals die te maken krijgen met complexe hulpvragen. Het vraagt van lokale teams en gecertificeerde instellingen om hun medewerkers hierin bij te scholen. Het werken met een verklarende analyse vormt een belangrijk speerpunt. Regionaal ondersteunen we dit met het organiseren van scholing voor medewerkers van lokale teams. Maar ook door het Regionaal Expert Team Centraal Gelderland (RET) en gecontracteerde zorgaanbieders hierbij te betrekken, zodat ze elkaar sneller op zoeken om kennis en ervaringen uit te kunnen wisselen en om te voorkomen dat situaties in gezinnen escaleren en leiden tot spoed of crisis. Ook de inzet van ervaringsdeskundigen en maatjes valt hieronder.

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

1. Training en implementatie Verklarende Analyse.
   Dit wordt opgepakt binnen thema 2 “Verstevigen lokale teams en toegang”.
2. Inzet steunfiguren.
   De inzet van maatjes, buddy’s, ervaringsdeskundigen en mentoren (JIM) zijn een belangrijke factor voor steun aan de jeugdigen en/of het gezin. Dit kan bijdragen aan het voorkomen van zwaardere hulp. In 2025 wordt onderzocht hoe de inzet van steunfiguren in onze regio actief vormgegeven kan worden.

Beoogd eindresultaat 2: Voor jongeren en gezinnen is tijdige en passende hulp beschikbaar

Te vaak ontvangt een deel van de jeugdigen niet tijdig passende hulp. Een belangrijk element in het zorgdragen voor een toereikend aanbod van specialistische jeugdzorg is de aanpak van wachttijden. Wachttijden kunnen voor jeugdigen die jeugdzorg nodig hebben klachten verergeren, hun ontwikkeling vertragen en daarmee toekomstkansen belemmeren. Wachttijden zijn een symptoom van onderliggende oorzaken in de gehele keten. Het is daarom belangrijk dat gemeenten regionaal samenwerken om dit hardnekkige probleem systemisch en duurzaam aan te pakken.

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

1. Instroom naar en uitstroom uit de Essentiele Functies stroomlijnen
   Het RET CG krijgt een belangrijke taak bij het mede beoordelen van verwijzingen naar en het terugplaatsen uit Essentiele Functies. Met de betrokken partijen, zoals verwijzers en zorgaanbieders, zal hiervoor een nieuwe werkwijze worden ontwikkeld.
2. Aanpak wachttijden
   We komen tot een aanpak van wachttijden in de regio Centraal Gelderland.
3. Continuïteitsgesprekken
   Het aanbod van zorgaanbieders verandert door de vele ontwikkelingen in de jeugdzorg voortdurend. Meerdere zorgaanbieders zijn de laatste jaren ook in de financiële problemen geraakt. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om te zorgen dat er een dekkend zorgaanbod is (continuïteit van zorg) dat aansluit op de zorgbehoefte van jeugdigen en gezinnen en zijn verantwoordelijk voor het aangaan van contracten met zorgaanbieders op basis van reële tarieven. Indien de continuïteit van zorg onder druk staat, vinden gesprekken plaats met zorgaanbieders die regionaal, bovenregionaal of zelfs landelijk onmisbaar zijn.

Beoogd eindresultaat 3: Zorgaanbod voor jeugdigen met complexe hulpvragen is doorontwikkeld

Vanaf 1 januari 2025 starten de nieuwe contracten voor de jeugdhulpvormen “verblijf” en “essentiële functies”. Via de regionale inkoop van jeugdzorg en de bovenregionale inkoop van essentiële functies zorgen we voor meer samenhang en betere kwaliteit van het (residentiële) zorgaanbod.
Daarnaast stimuleren we de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de regionale opgaven via het samenwerkingsconvenant ‘het Collectief’ met gecontracteerde zorgaanbieders. Het Collectief is de naam van het samenwerkingsverband van alle gecontracteerde zorgaanbieders verblijf jeugd, regio, gemeenten en jeugdbescherming. Het Collectief is in 2020 opgericht en heeft als doel om gezamenlijk te werken aan de regionale doelen voor verblijf jeugd. Het Collectief komt twee keer per jaar bij elkaar. Tussentijds stemt de Kopgroep in kleiner verband met elkaar af. Dat vindt 2 keer per kwartaal plaats. Eind 2024 willen we een nieuw samenwerkingsovereenkomst met de aanbieders van verblijf, maar ook met ambulante aanbieders ondertekenen. In 2025 wordt het Collectief nauw betrokken bij de regiovisie.

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

1. Analyse intensieve zorgtrajecten
   In de zomer van 2024 is een analyse gestart van minimaal 20 intensieve zorgtrajecten bij gemeenten. Dit project loop door tot de zomer van 2025. Het is een iteratief onderzoek, waar gedurende de analyse van het zorgtraject gewerkt wordt aan verbetering van de casusregie en afspraken met betrokken professionals en organisaties. De analyse levert aanbevelingen op voor het voeren van regie op intensieve zorgtrajecten.
2. Collectief plan van aanpak complexe hulpvragen 2025
   In 2024 is een eerste plan van aanpak complexe hulpvragen opgesteld. In samenwerking met gemeenten en gecertificeerde instellingen werkt het Collectief in 2025 aan een nieuw gezamenlijk plan van aanpak met als doel het voorkomen van complexe hulpvragen en bevorderen van uitstroom. Ook de aanbieders van behandeling zullen hier in 2025 nauw bij betrokken worden.
3. Aanpak crisis en spoed
   In 2024 is er een analyse uitgevoerd naar werkwijzen en keuzes bij crisis en spoedsituaties. De analyse zal leiden tot aanbevelingen voor het maken van aanvullende afspraken met professionals en betrokken organisaties. De conclusies en aanbevelingen worden eind 2024 gepresenteerd. De vervolgafspraken zullen in 2025 een vervolg krijgen.
4. Borgen essentiële functies
   De contracten voor de essentiële functies ten behoeve van de zeven jeugdhulpregio’s in Gelderland gaan in per 01-01-2025. In 2025 zal met de G7 en de opdrachtnemers het contractmanagement van start gaan. Daarbij wordt in nauw overleg met het RET CG afspraken gemaakt over de instroom en uitstroom in en uit de essentiële functies, over de inzet van de mobiele brigade en over de afstemming met de regionale contracten in Centraal Gelderland
5. Dashboard inrichten
   Op basis van de aanpak wachttijden, de rapportages van het RET CG en de inzet van de nieuwe zorgvormen voor essentiële functies, wordt een dashboard ingericht om te monitoren en sturen

op de realisatie van tijdig, passende hulp te kunnen organiseren voor jeugdigen en gezinnen met complexe hulpvragen.

Beoogd eindresultaat 4: Het gebruik van residentiele zorg is afgenomen

We zetten in op het voorkomen van residentiele jeugdhulp om te zorgen dat jeugdigen die jeugdhulp nodig hebben ook dan zo thuis mogelijk veilig kunnen opgroeien. Waar residentiele jeugdhulp toch nodig is gaan we deze verder transformeren naar een zo thuis mogelijke, regionaal georganiseerde kleinschalige vorm. Want kleinschaligheid biedt meer kans op een veilig en positief leefklimaat, maatwerk en onvoorwaardelijk wonen. Zo thuis mogelijk draagt bij aan stabiliteit, het is daarmee minder ontwrichtend voor jeugdigen.
Terugdringen en transformeren van residentiele jeugdzorg vergt tijd en investeringen. De opbrengsten zijn weliswaar veelbelovend, maar de omvang en het tempo onzeker. Dit vereist landelijke regie, een adaptieve veranderstrategie met partners en de bereidheid op basis van de realisatie het plan bij te stellen. We zetten een eerste stap met de af- en ombouw van de gesloten jeugdhulp.

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

1. Afbouw residentiele en gesloten jeugdhulp
   Voor de transformatie de gesloten jeugdhulp (JeugdzorgPlus) in Gelderland en Overijssel is een projectleider aangesteld. Dit project heeft aandacht voor de continuïteit van het aanbod, de ombouw naar kleinere groepen en de kwaliteit van de dienstverlening. In 2025 zal er een nieuw bovenregionaal plan voor de afbouw van gesloten jeugdhulp worden opgesteld.
   Met de transformatie van de residentiele zorg zijn ook investeringen in het vastgoed noodzakelijk. Het Rijk heeft daarvoor een spuk-regeling in het leven geroepen. Deze middelen worden beheerd door o.a. Arnhem en Nijmegen. De middelen worden gedurende meerdere jaren ingezet. Eind 2024 wordt een nieuw bovenregionaal plan opgeleverd, waarbij inzicht wordt gegeven in de transformatie van deze voorzieningen in Gelderland en Overijssel. Dit vraagstuk wordt bovenregionaal opgepakt, omdat de aanbieders van verblijf een bovenregionale functie hebben.
2. Ambulante alternatieven ontwikkelen
   In 2023 is onze regio gestart met de pilot met ambulante trajecten en intensieve begeleiding van gezinnen in de thuissituatie in combinatie met korte opvang van jeugdigen in verblijf (ThuisBest). De pilot ThuisBest is voor 2 jaar afgesproken. Na de zomer 2025 zullen de resultaten gepresenteerd worden.
   Om te voorkomen dat we jongeren gesloten moeten plaatsen in de gesloten jeugdhulp worden alternatieven ontwikkeld, zoals onvoorwaardelijk wonen. Deze vallen grotendeels onder de Essentiele Functies.

Verbinding themalijn “voorkomen van complexe hulpvragen en bevorderen uitstroom” met andere themalijnen

Deze themalijn is verbonden met vrijwel alle andere themalijnen uit het uitvoeringsplan: met “Verstevigen lokale teams en toegang” en “Versterken kind- en gezinsbescherming”, omdat de lokale toegang en de gecertificeerde instellingen een belangrijke rol spelen bij het voorkomen van complexe hulpvragen. Dit thema is ook verbonden met het thema “Verbeteren regionale samenwerking” omdat we voldoende slagkracht moeten hebben om deze opgaven uit te kunnen voeren.

2.4 THEMALIJN: VERSTERKEN KIND- EN GEZINSBESCHERMING

Het Toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming is een landelijke beweging sinds 2023. Deze beweging richt zich op een eenvoudigere, gezinsgerichte aanpak die transparantie, rechtsbescherming en verbetering omarmt. Het is een gezamenlijk meerjarig programma 2023-2026 van de ministeries van J&V en VWS en VNG. In dit scenario staan de behoeften van kinderen, gezinnen en huishoudens centraal. Op een oordeelvrije manier doen we voor hen wat nodig is waarbij we uitgaan van het recht op autonomie en zelfbeschikking. Het is normaal dat zij hulp vragen én ontvangen zonder stigma, waarbij ze weten waar zij terechtkunnen en hun verhaal zo min mogelijk hoeven te herhalen. Vervolgens pakken we de onderliggende oorzaken van onveilige situaties aan. Dit betekent in de meeste gevallen dat we helpen en ondersteuning bieden in plaats van gedwongen beschermen en ingrijpen. In situaties van ernstig huiselijk geweld grijpen we eerder in om bescherming te bieden. Elk kind, gezin en huishouden is uniek. Daarom is maatwerk nodig, gebaseerd op samenwerking en afstemming met de betrokkenen.

Er zullen altijd kinderen en volwassenen te maken krijgen met onveiligheid, maar met het Toekomstscenario kunnen we er wel op een andere manier mee omgaan en daarmee (terugkerende) onveiligheid verminderen. Het realiseren van dit toekomstbeeld gebeurt stapsgewijs. We doen dit middels de Toekomsttuin[6], die in 2023 is gestart. We nemen hierin stappen om het oude durven los te laten en ons te richten op wat werkt, nieuwe benaderingen ontwikkelen, leren van onze successen en mislukkingen, en nauw samenwerken.

Het Toekomstscenario ziet ook op de inrichting van regionale veiligheidsteams, die samen met andere gewenste vernieuwingen tot stelsel- en structuurwijzigingen kan leiden. Landelijk ligt er begin 2025 een uitgewerkte en onderbouwde voorkeursvariant voor de regionale veiligheidsteams en de benodigde wijzigingen van het stelsel alsmede een beeld van welke wetgeving nodig is om de andere manier van werken mogelijk te maken.

In het landelijke programma toekomstscenario wordt op hoofdlijnen geschetst hoe de kind- en gezinsbescherming er over zo'n vijf tot tien jaar uit moet ziet (2030). Het concretiseren en realiseren van het in het Toekomscenario geschetste toekomstbeeld en de daarmee gepaard gaande maatschappelijke effecten gebeurt in fases:

- Fase 0: Voorbereiding en start (afgerond; 2021 - 2023)
- Fase 1: Ontwikkelen, beproeven en verbreden (huidige fase en programma; 2022 - 2026)
- Fase 2: Landelijk implementeren en verankeren (te zijner tijd uit te werken; 2026 en verder)

Beoogde eindresultaten

We zetten ons langdurig in om het toekomstbeeld te realiseren. De beoogde resultaten zijn:

1. Bij zorgen over veiligheid van kinderen werken organisaties optimaal samen aan herstel en het voorkomen van escalaties
2. De nieuwe werkwijze toekomsttuin kind- en gezinsbescherming is al doende ontwikkeld en beproefd met gezinnen en professionals samen

[6] Projectplan Toekomsttuin Centraal Gelderland 2024 – vastgesteld bij alle colleges eind 2023

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

De inspanningen die we in 2025 verrichten zijn nader beschreven in het projectplan Toekomsttuin 2025[7]. Landelijk komt dit overeen met de fase van ontwikkelen, beproeven en verbreden. Waarbij we ons regionaal focussen op 4 actielijnen:

1. We zetten in op stevige lokale teams en toegang
2. We verkleinen het aantal en brengen samenhang in visies/ methodieken/ protocollen voor het werken aan veiligheid
3. We vormen een flexibel lerend netwerk om het gezinssysteem heen
4. We bevorderen onderlinge samenwerking en kennisuitwisseling.

Rode draad binnen deze 4 actielijnen zijn de leidende veranderprincipes: Gezinssysteem is leidend, met professionals samen, werk & reflectie combineren, durven doen en eenvoudig maken.

Verbinding themalijn "versterken kind – en gezinsbescherming" met andere themalijnen

Het thema Toekomstscenario voor kind- en gezinsbescherming maakt onderdeel uit van een brede transformatie in het sociaal domein. Ook de beweging van andere programma's als de Hervormingsagenda Jeugd, Veiligheid Voorop en Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming bevatten initiatieven die het anders samenwerken in de jeugdzorg ondersteunen. Waar de Gelderse Verbeteragenda werkt aan oplossingen in het huidige jeugdbeschermingsstelsel, werkt het Toekomstscenario toe naar een nieuwe werkwijze voor de kind- en gezinsbescherming die in 2030 moet staan. De Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming wordt eind 2024 afgerond en de laatste benodigde ontwikkelingen zullen worden geborgd binnen het project Toekomsttuin.

[7] Projectplan Toekomsttuin 2025 wordt 13 december 2024 geagendeerd bij het RPO Zorg.

2.5 THEMALIJN: JEUGDHULP STEVIGER VERBINDEN AAN AANPALENDE DOMEINEN

Wanneer kinderen en gezinnen jeugdhulp nodig hebben, is het van belang dat deze steeds wordt ingezet met oog voor de situatie van het gezin waarin een jeugdige opgroeit: onderwijs, armoede, schulden, huisvestingsproblematiek, de druk van de prestatiemaatschappij en problematiek van ouders (zoals ggz, verslaving, relatie- en scheidingsproblemen). Dit alles is van invloed op de jeugdigen in het gezin en daarmee de vraag naar jeugdhulp. Het jeugddomein is dus onlosmakelijk verbonden met het gemeentelijke sociaal domein en het zorgstelsel in brede zin. Dit vraagt om ondersteuning van kind en gezin en investeringen in aanpalende domeinen zoals het onderwijs, jeugdgezondheidszorg, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid.

Professionals dienen samen te werken, grenzen weten te overbruggen, om zo tot oplossingen te komen die recht doen aan een veelheid van vaak tegenstrijdige belangen. Anders gezegd: een domeinoverstijgende aanpak is nodig. De lokale gemeenten dienen hiervoor methodes te hanteren zoals de doorbraakmethode. Begin 2025 volgt vanuit de VNG een aanbod om gemeenten te ondersteunen bij het domeinoverstijgend werken met de doorbraakmethode. Met het wetsvoorstel 'Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein' (medio 2025) bevordert het Rijk gelijktijdige inzet van hulp uit andere domeinen in geval van ernstige meervoudige problematiek in de context van het kind en gezin. Met het Integraal Zorgakkoord wordt door lokale gemeenten gewerkt aan betere samenwerking tussen de jeugdhulp en volwassen- GGZ. Gezien deze ontwikkelingen geven we binnen het uitvoeringsplan 2025 prioriteit aan het versterken van de samenwerking met het onderwijs.

Beoogd eindresultaat: Jeugdhulp en onderwijs sluiten optimaal op elkaar aan

Een belangrijke factor in het leven en opgroeien van jeugdigen is het onderwijs, zij brengen veel tijd op school door. Met het grootste deel van de jeugdigen gaat het goed. Zij ontwikkelen zich naar verwachting, doorlopen hun onderwijscarrière zonder onoverkomelijke hobbels en groeien op tot volwassenen die volwaardig participeren in de maatschappij. Een kleiner deel van de jeugdigen is in meer of mindere mate kwetsbaar of groeit op in een kwetsbare omgeving. Deze groep heeft soms extra ondersteuning in het onderwijs nodig of begeleiding door jeugdhulp.

Voor kinderen (of gezinnen) met een extra ondersteuningsbehoefte is het belangrijk dat eerst gekeken wordt wat er op school kan om in deze behoefte te voorzien. Het 'normaliseren' van gedrag, het bieden van een aangepast onderwijsprogramma of aanbod, extra inzet of aanbod vanuit passend onderwijs, is in veel gevallen voldoende. In de gevallen waar dit niet voldoende is dient de school te zorgen voor onderwijsondersteuning en de gemeente voor extra zorg voor jeugdigen en gezinnen.

Om tijdig en passend ondersteuning te kunnen bieden voor jeugdigen en gezinnen is een stevige verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs van belang, deze moeten elkaar versterken. Nauwe samenwerking biedt de kans om problemen bij jeugdigen en gezinnen vroeg te signaleren en op tijd de juiste ondersteuning te bieden en schooluitval en thuiszitterproblematiek te voorkomen.

De stip op de horizon is een succesvolle samenwerking tussen gemeenten-jeugdhulp- onderwijs welke zorgt voor een veilige leeromgeving waarin jeugdigen zich adequaat ontwikkelen (in lijn met

de Hervormingsagenda Jeugd[8]). Het bepalen op welke manier we willen samenwerken, wat partnerschap is en wat uitgangspunten zijn voor deze samenwerking is erg belangrijk. Dat geeft houvast voor een gelijkwaardige partnerschap vanuit een netwerkgedachte. We beogen hiervoor de volgende eindresultaten:

- We werken vanuit gezamenlijke uitgangspunten & ambities en leidende principes voor samenwerking
- Jeugdhulp in relatie met onderwijs is effectiever georganiseerd
- Gemeenten-jeugdhulp- onderwijs verstaan en begrijpen elkaar beter

Inspanningen. Welke acties gaan we in 2025 uitvoeren?

Om de gewenste resultaten te behalen leveren en we in 2025 de volgende inspanningen:

- Bestuurlijke gesprekken waarin we verkennen, bespreken en zicht krijgen op hoe partnerschap eruitziet in de opgave om te komen tot afstemming tussen gemeenten-jeugdhulp- onderwijs;
- Het samen formuleren van leidende principes die richting geven aan beleid en uitvoering, en waarop kan worden teruggegrepen gedurende het proces van ontwikkeling en samenwerking.
- We verkennen samen met het onderwijs wat ieder vanuit zijn of haar deskundigheid en verantwoordelijkheid kan bieden en welke verantwoordelijkheid bij ouders ligt (‘normaliseren’).
- De uitgangspunten voor samenwerking gebruiken als sturingsdocument voor het opstellen van een werkagenda
- Het zetten van de eerste stappen in het verbeteren van de regionale samenwerking gemeenten-jeugdhulp- onderwijs

Verbinding themalijn “jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen” met andere themalijnen

De themalijn “Jeugdhulp steviger verbinden met aanpalende domeinen” heeft voornamelijk te maken met een integrale aanpak. Gemeenten dienen te zorgen voor een integrale aanpak (jeugdzorg, leerplicht, participatie, Wmo en veiligheid). Ze bundelen de krachten met het onderwijs om hulp te bieden aan kinderen in complexe/onveilige thuissituaties. Integrale aanpak is een rode draad binnen de themalijn “Verstevigen van de lokale teams” en de themalijn “Versterken kind- en gezinsbescherming”.

[8] Hervormingsagenda Jeugd – Opgave 2 – Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen

3. ORGANISATIE

Het team Regionaal Adviseurs Jeugd ondersteunt de regio, samen met de gemeentelijke beleidsmedewerkers, in de gezamenlijke ontwikkeling en uitvoering van het Uitvoeringsplan. Voor de uitvoering zijn inhoudelijke werkgroepen en/of andere overlegvormen gekoppeld aan de vijf themalijnen. De meeste van deze overlegvormen vinden op regionaal niveau plaats en enkele bovenregionaal of landelijk[9]. Aan elk thema van het Uitvoeringsplan is een bestuurlijk opdrachtgever gekoppeld, dit betreft een bestuurder vanuit het Regionale Portefeuillehouders Overleg Zorg (RPO Zorg). Sturing op het uitvoeringsplan vindt in 2025 plaats via de managers vanuit het Regionale Ambtelijk Overleg Zorg dat als ambtelijke opdrachtgever voor het team regioadviseurs jeugd fungeert.

In 2025 vindt er een doorontwikkeling van de lokaal- regionale samenwerking aan het uitvoeringsplan plaats. De inhoudelijke inzet en de benodigde randvoorwaarden van gemeenten voor de regionale samenwerking wordt verstevigd. Enerzijds door een duidelijkere rol- en verantwoordelijkheidsverdeling, anderzijds door meer aandacht voor de benodigde capaciteit en randvoorwaarden. Tevens wordt er een online regionale samenwerkingsomgeving ontwikkeld voor optimale samenwerking en het bewaren van regionale beleidsstukken en besluitvorming.

3.1 Team regionaal adviseurs jeugd

Het team regioadviseurs jeugd ondersteunt de regio, samen met de gemeentelijke beleidsmedewerkers, in de gezamenlijke ontwikkeling en uitvoering aan het Regionale Uitvoeringsplan Jeugd. Hierbij kunnen we de volgende rollen onderscheiden:

- Adviseur: Het team adviseert over maatschappelijke opgaves aan het bestuur in de regio.
- Regisseur: Het team werkt samen met de gemeentelijk beleidsmedewerkers en voert regie over de vijf themalijnen van het uitvoeringsplan en komt tot adviezen/voorgenomen besluiten voor het bestuurlijk besluitvormingsproces.
- Woordvoerder: Het team vertegenwoordigt de regio bij landelijke- en (boven-) regionale bijeenkomsten.
- Voorzitter: Het team levert de voorzitter voor RAO-Jeugd en is ook de inhoudelijk voorzitter van de werkgroepen ter uitvoering van de themalijnen van het uitvoeringplan en draagt zorg voor het correct doorlopen van het bestuurlijk besluitvormingsproces.
- Verbinder: Het team verbindt de (boven-) regionale en landelijke afspraken en ontwikkelingen met het regionale niveau.
- Opdrachtgever projecten: Enkele onderdelen van het uitvoeringsplan worden uitgevoerd door externe projectleiders. Voor deze specifieke onderdelen zijn, na besluitvorming door het RPO, de regio-adviseurs opdrachtgever. De regio-adviseurs zorgen onder meer voor een opdrachtbeschrijving en werving en begeleiding van de projectleider.

3.2 Beleidsmedewerkers regio Centraal Gelderland

De regio, bestaande uit 11 gemeenten met ieder eigen beleidsmedewerkers, met ondersteuning van het team Regionaal Adviseurs Jeugd, geeft in gezamenlijkheid uitvoering aan het Regionale Uitvoeringsplan Jeugd. Hierbij kunnen we de volgende rollen onderscheiden:

[9] Zie bijlage 2 voor een overzicht van alle regionale, bovenregionale en landelijke overlegvormen

- Eigenaar: De gemeentelijke beleidsmedewerker neemt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de regionale opgaven.
- Deskundige: De gemeentelijke beleidsmedewerker neemt specifieke kennis mee naar regionale themalijnen en verrijkt zo de beleidsvorming en het besluitvormingsproces.
- Uitvoerder: De gemeentelijke beleidsmedewerker draagt zorg voor adequate uitvoering van de noodzakelijke inspanningen de vijf themalijnen van het uitvoeringsplan.
- Technisch voorzitter: De technisch voorzitter leidt de vergaderingen van de werkgroep en vervult in dat kader de volgende taken: het op een zakelijke wijze leiden van de discussies tijdens de vergaderingen en het bewaken van de orde en voortgang, de werkgroepleden en andere deelnemers uitdrukkelijk uitnodigen tot inbreng, het helder samenvatten van de gevoerde discussies en de genomen besluitvorming tijdens de vergaderingen en ervoor zorgen dat het voortgangs/sturingsdocument na elke vergadering is ingevuld.
- Verbinder: De gemeentelijke beleidsmedewerker verbindt en zet zich in voor draagvlak en borging binnen de eigen gemeente en het lokale team (en toegang).
- Adviseur: De gemeentelijk beleidsmedewerker adviseert lokale bestuurders conform regionaal afgestemde adviezen

3.3 Randvoorwaarden

De veranderingen die we beogen vinden plaats op lokaal tot regionaal en landelijk niveau en zijn daarmee een bijzonder grote opgave. Het vraagt om duurzame inzet van alle betrokken partners en om ontwikkelingen en investeringen op alle niveaus. Randvoorwaarde voor een succesvolle uitvoering van het uitvoeringsplan zijn continuïteit en betrokkenheid vanuit gemeenten en zorgpartners. Op nieuwe manieren samenwerken vraagt verandering in houding en gedrag van ons allemaal. Dit kan echter alleen als daarvoor de goede context en randvoorwaarden aanwezig zijn. Zoals bijvoorbeeld ruimte, reflectie, mogelijkheden om gezamenlijk te leren en te verbeteren en managers, bestuurders en beleidsmakers die coachen, faciliteren en werken vanuit gelijkwaardigheid, vertrouwen en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de maatschappelijke opgave. Verandering in houding en gedrag is daarom ook nodig bij managers, bestuurders en beleidsmakers. Lokale teams zijn het stevige fundament aan het vormen voor het jeugdhulpstelsel.

Voor de uitvoering van het uitvoeringsplan is het nodig dat voldoende capaciteit beschikbaar is bij zowel de gemeenten (beleid) als bij de lokale teams om met de regionale vraagstukken aan de slag te gaan.

Ook is er voor de voortgang van het uitvoeringsplan op sommige punten afhankelijkheid van landelijke afspraken uit de Hervormingsagenda (opleveren handreikingen, convenanten, inwerkingtreding Jeugdwet). Indien deze afspraken niet tijdig worden nagekomen, dan kan dit tot vertraging leiden.

3.4 Capaciteit

Regionale samenwerking vraagt om een actieve rol. Voor beleidsmedewerkers van gemeenten betekent dit een goede voorbereiding van de werkgroepen, een actieve rol als schrijver en doener in de werkgroepen en de verantwoordelijkheid om regionale ontwikkelingen en besluitvorming in eigen gemeenten verder te brengen (horizontaal en verticaal). Niet alle gemeenten kunnen in alle

werkgroepen vertegenwoordigd zijn. Dit betekent dat er vertrouwen is in hetgeen er door de regiocollega's wordt ontwikkeld in de werkgroepen (deskundigheid) en dat er meer nadruk ligt op goede communicatie door regelmatige voortgangsrapportages en meer regionale themabijeenkomsten. Ook zal er regionaal aandacht gegeven worden aan de onderlinge samenwerking door het organiseren van teambuilding.

3.5 Monitoring voortgang uitvoeringsplan

De voortgang van de activiteiten op het verschillende themalijnen van het uitvoeringsplan 2025 monitoren we met behulp van een sturings-/voortgangsdocument. Elke werkgroep houdt de voortgang schriftelijk, met behulp van een voortgangsdocument, bij en gebruikt dit om met de regio over de voortgang te communiceren.

4. FINANCIEN

4.1 Regionale begroting jeugdhulp

De benodigde middelen voor de uitvoering van de acties van het uitvoeringsplan passen binnen de Regionale Begroting Jeugd. In 2024 was deze regionale begroting opgesteld met een omvang van € 1,25 miljoen. Jaarlijks wordt deze geïndexeerd. De kosten voor 2025 zijn met 3,5% geïndexeerd op basis van de ontwikkelingen van het gemeentefonds (meicirculaire 2024). Van De jaren 2026-2028 zijn geïndexeerd op basis van de septembercirculaire 2024. Deze zijn indicatief omdat deze nog kunnen worden geactualiseerd in de komende circulaires.

Lasten en baten regionaal uitvoeringsplan Jeugd	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Indexatie	3,50%	4,50%	4,30%	4%
Programma - Personeel	**€ 381**	**€ 398**	**€ 415**	**€ 431**
Programma - Uitvoering	**€ 144**	**€ 141**	**€ 148**	**€ 154**
Bijeenkomsten	*€ 30*	*€ 21*	*€ 22*	*€ 23*
Bijdrage G7 (nieuwe verdeelsleutel vanaf 2026/RPO besluit 15-11-2024)	*€ 69*	*€ 99*	*€ 104*	*€ 108*
Gelderse monitor jeugd	*€ 15*	*€ 16*	*€ 16*	*€ 17*
Website	*€ 5*	*€ 5*	*€ 6*	*€ 6*
Verbeteren regionale samenwerking	*€ 25*			
Programma - Projecten	**€ 601**	**€ 637**	**€ 664**	**€ 690**
Verbeteren regionale samenwerking				
Opstellen regionale visie	*€ 75*			
Verstevigen lokale teams en toegang				
Complexe scheidingen	*€ 5*	*€ 5*	*€ 5*	*€ 6*
Voorkomen van complexe hulpvragen				
RET	*€ 240*	*€ 251*	*€ 262*	*€ 272*
Vergoeding inzet aanbieders RET	*€ 40*	*€ 42*	*€ 44*	*€ 45*
Aanpak wachttijden	*€ 50*	*q*		
Analyse intensieve zorgtrajecten	*€ 30*			
Versterken Kind- en gezinsbescherming				
Projectleider Toekomsttuin	*€ 75*	*€ 78*	*€ 82*	*€ 85*
Jeugdhulp steviger verbinden aan domeinen				
Projecten/bijeenkomsten werkagenda	*€ 10*	*€ 10*	*€ 11*	*€ 11*
Overig				
Jongerennetwerk	*€ 13*	*€ 13*	*€ 14*	*€ 14*
Niet bestede ruimte	*€ 63*	*€ 237*	*€ 247*	*€ 257*
Overhead	**€ 69**	**€ 72**	**€ 75**	**€ 78**
Programmalasten	**€ 1.194**	**€ 1.247**	**€ 1.301**	**€ 1.353**
Deelnemende gemeenten	€ 1.194	€ 1.247	€ 1.301	€ 1.353
Baten	**€ 1.194**	**€ 1.247**	**€ 1.301**	**€ 1.353**
Saldo MGR	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Overige posten RUJ				
- Digitaal scheidingsloket (subsidie Arnhem)	*€ 100*	*€ 105*	*€ 109*	*€ 113*
Totaal lasten RUJ	**€ 1.294**	**€ 1.352**	**€ 1.410**	**€ 1.467**

**Bijdrage G7 is vanaf 2026 gebaseerd op nieuwe verdeelsleutel (RPO besluit 15-11-2024)*

Er is budget gereserveerd voor nieuwe projecten (niet bestede ruimte), zodat er tijdig geacteerd kan worden op landelijke of regionale ontwikkelingen, welke samenhang hebben met onze themalijnen.

De opgenomen bedragen betreffen voornamelijk projectkosten en uitvoeringsgelden, met uitzondering van het Digitale Scheidingsloket voor 2024-2027. Dit verloopt via subsidiegelden via Centrumgemeente Arnhem.

4.2 POK middelen toekomsttuin

In de meicirculaire 2022 zijn extra gelden vrijgekomen vanuit de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK middelen). Deze gelden zijn in het kader van kind- en gezinsbescherming aan de decentralisatie uitkering vrouwenopvang (DUVO gelden) toegevoegd. Centrumgemeente Arnhem heeft deze gelden geclaimd en deze staan gereserveerd voor de ontwikkelingen rondom de Toekomsttuin.

Centrumgemeente Ede heeft de POK- middelen ontvangen voor gemeente Wageningen (regio-indeling). POK- middelen staan daar gereserveerd met de bestemming Toekomsttuinen. De afspraak met Centrumgemeente Ede is dat Wageningen met een inhoudelijk plan en financiële onderbouwing mag komen om gebruik te maken van de POK-middelen.
Het beschikbare bedrag is:

	POK-middelen Centrumgemeente Arnhem	**POK-middelen Centrumgemeente Ede voor Wageningen**
2022	€ 475.800	€ 25.000,00
2023	€ 453.050	€ 25.000,00
2024	€ 453.050	€ 25.000,00
2025	€ 453.050	€ 25.000,00
TOTAAL	**€ 1.834.950**	**€ 100.000**

De beschikbare POK-middelen zullen ingezet worden op de vier actielijnen van de Toekomsttuin:

1. We zetten in op stevige lokale teams en toegang
2. We verkleinen en brengen samenhang in visies/ methodieken/ protocollen voor het werken aan veiligheid
3. We vormen een flexibel lerend netwerk om het gezinssysteem heen
4. We bevorderen onderlinge samenwerking en kennisuitwisseling

De actielijnen houden sterk verband met elkaar, alle initiatieven dragen samen bij aan het ontwikkelen van de nieuwe werkwijze. De stuurgroep Toekomsttuin met daarin een vertegenwoordiging van twee bestuurlijke opdrachtgevers vanuit het Regionaal Portefeuillehouders Overleg (RPO) Zorg zien toe op een correcte inzet van de POK- middelen.

Bijlagen

Bijlage 1: Toepassing afwegingskader op de vijf themalijnen

Afwegingskader:	Past het thema bij landelijke ontwikkelingen	Is regionale aanpak nodig?	Positieve inhoudelijke impact op jeugdigen	Positieve financiele impact	Heeft het prioriteit
Thema 1: Verbeteren regionale samenwerking					
De regio heeft een regionale visie jeugdhulp	Jeugdwet	V	V	V	Medio 2025
Regionale inkoop jeugdhulpvormen conform jeugdwet	Jeugdwet	V		V	Medio 2025
Administratieve inkoopprocessen zijn gestandaardiseerd	Jeugdwet	V		V	Medio 2025
Thema 2: Verstevigen lokale teams en toegang					
Lokale teams voldoen aan regionaal afgesproken werkwijzen	Hervormingsagenda	V	V	V	Stappen HV*
Werkwijze verklarende analyse is lokaal geimplementeerd	Hervormingsagenda	V	V	V	Stappen HV*
Beperken van complexe scheidingen	Hervormingsagenda	V	V	V	
Thema 3: Voorkomen van complexe hulpvragen en bevorderen uitstroom					
Voorkomen dat hulpvragen complex worden	Hervormingsagenda	V	V	V	Stappen HV*
Tijdige en passend hulp is beschikbaar	Jeugdwet	V	V	V	Ontwikkelfase 2025
Zorgaanbod is doorontwikkeld	Hervormingsagenda	V	V	V	Stappen HV*
Het gebruik van residentiele zorg is afgenomen	Hervormingsagenda	V	V	V	Stappen HV*
Thema 4: Versterken Kind- en Gezinsbescherming					
Optimaal samenwerken aan veiligheid (GVJB)	Toekomstscenario	V	V		Overdrachtsfase 2025
Nieuwe werkwijze toekomstscenario is ontwikkeld	Toekomstscenario	V	V		Ontwikkelfase 2025
Thema 5: Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen					
Jeugdhulp en passend onderwijs sluiten optimaal op elkaar aan	Hervormingsagenda	V	V	V	Stappen HV*
Bestaanszekersheid					*Niet in UVP 2025*
Volwassen-GGZ					*Niet in UVP 2025*

* Stappen HV: Dit zijn stappen die in het kader van de Hervormingsagenda in 2025 worden gezet, deze heeft een looptijd tot 2028.

Bijlage 2: Werkgroepen en andere overlegvormen per themalijn

Ambitie

Kwalitatief goede, tijdige en gezinsgerichte hulp die aansluit bij de behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en het g ezin. Zorg die bovendien betaalbaar is, niet alleen nu, maar ook in de toekomst.

Themalijnen	1. Verbeteren van de regionale samenwerking	2. Verstevigen lokale teams en toegang	3. Voorkomen van complexe hulpvragen en bevorderen uitstroom	4. Versterken kind- en gezinsbescherming	5. Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen
Beoogde eindresultaten	a. De regio heeft een regionale visie jeugdzorg b. Regionale inkoop van jeugdhulpvormen conform jeugdwet c. Administratieve inkoopprocessen zijn gestandaardiseerd	a. Lokale teams voldoen aan regionaal afgesproken werkwijzen omtrent uniformiteit en kwaliteit b. Werkwijze Verklarende Analyse is lokaal geïmplementeerd c. Beperken van complexe scheidingen	a. Er is voorkomen dat hulpvragen complex worden b. Voor jongeren en gezinnen is tijdige en passende hulp beschikbaar c. Zorgaanbod voor jeugdigen met complexe hulpvragen is doorontwikkeld d. Het gebruik van residentiele zorg is afgenomen	a. Bij zorgen over veiligheid van kinderen werken organisaties optimaal samen aan herstel en voorkomen van escalatie b. Nieuwe werkwijze Toekomstscenario kind - en gezinsbescherming is ontwikkeld en beproefd	a. Jeugdhulp en het onderwijs sluiten optimaal op elkaar aan. b. Jeugdhulp en bestaanszekerheid sluiten optimaal op elkaar aan. c. Jeugdhulp en volwassen GGZ sluiten optimaal op elkaar aan
Werkgroepen en andere overlegvormen	**Regionaal** a. Sessies rondom regiovisie **Bovenregionaal** - **Landelijk** J42 en BJ42	**Regionaal** • Werkgroep stevige lokale teams • Managersoverleg lokale teams • Werkgroep verklarende analyse • Werkgroep complexe scheidingen **Bovenregionaal** • G7: Uniform hulpaanbod **Landelijk** -	**Regionaal** • Werkgroep complexe hulpvragen • Werkgroep aanpak wachttijden • Kerngroep Escalatieladder • Afstemmingsoverleg pleegzorg • Overleg collectief/kopgroep **Bovenregionaal** • G7 overleg • Projectgroep RET • Projectgroep JeugdzorgPLus **Landelijk** -	**Regionaal** • Werkgroep toekomsttuin • Stuurgroep toekomsttuin **Bovenregionaal** • Werkgroep GVJB – G7 **Landelijk** • Landelijke bijeenkomsten toekomstscenario • Accounthoudersoverleg GI's	**Regionaal** • Werkgroep onderwijs en jeugd • Bestuurlijk overleg onderwijs en jeugd **Bovenregionaal** - **Landelijk** -

Bijlage 3: Conceptopdracht – Regiovisie Jeugdhulp Centraal Gelderland

Bestuurlijke opdrachtgever:	Bob Roeloefs (gemeente Arnhem)
	Ronald ter Hoeven (gemeente Rheden)
Ambtelijke opdrachtgever:	nader te bepalen
Regionaal adviseur Jeugd:	Nadia van der Voorn

Aanleiding

We hebben de afgelopen jaren in de regio geïnvesteerd om het jeugdhulplandschap beter vorm te geven voor de jeugdige. Er gaat al veel goed, maar we zien dat het nóg beter kan. Er speelt namelijk veel in het jeugdhulplandschap. Er zijn groeiende wachtlijsten, de in- en doorstroom stagneert steeds meer. Veel jeugdhulpaanbieders ervaren een te hoge werkdruk en is er niet genoeg personeel. Er is een hoge prestatiedruk onder jeugdigen én jeugdprofessionals.

Door samenwerken tussen gemeenten, tussen gemeenten en jeugdhulpaanbieders en tussen jeugdhulpaanbieders onderling kunnen deze uitdagingen efficiënter en effectiever aangepakt worden. Met de Regiovisie proberen we wat rust te creëren, zodat aanbieders zich meer kunnen focussen op de inhoud. Voor de best passende jeugdhulp voor de jeugdige, zo dichtbij mogelijk. Zo creëren we een consistente koers in een dynamisch veld.

Beoogt eindresultaat

Er dient een Regiovisie Jeugdhulp voor Centraal Gelderland opgeleverd te worden. De Regiovisie dient richting te geven aan de opdracht voor de jeugdregio wat noodzakelijk is voor het vormgeven van de inkoop en de uitvoering van de regionale opdracht. De Regiovisie dient daarmee dus voldoende concreet te zijn en duurzaam vastgelegde afspraken te bevatten binnen de regio over samenwerking die op langere termijn richting geven aan wat de regio samen doet.

Landelijk verplichte kader Regiovisie jeugdhulp

De Regiovisie Jeugdhulp dient inhoudelijk minimaal te voldoen aan afspraken, zoals geformuleerd in de Resolutie Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO):

1. Opstellen Regiovisie
2. Borgen functies
3. Verbinding lokale toegang
4. Niet-vrijblijvende governance
5. Bovenregionale samenwerking
6. Beperken van de administratieve lasten
7. Zorgvuldigheidseisen voor inkoop
8. Reële tarieven

De Regiovisie dient conform het besluit Verbetering beschikbaarheid Jeugdzorg ook in te gaan op:

- de aanpak van wachttijden
- de wijze waarop de bovenregionale afstemming plaatsvindt
- de verbinding tussen de regionaal gecontracteerde jeugdzorg en de op landelijk en lokaal niveau gecontracteerde jeugdhulp
- de verbinding tussen de regionaal gecontracteerde jeugdzorg en de jeugdgezondheidszorg, zorg, maatschappelijke ondersteuning en onderwijs
- de wijze waarop wordt voorzien in regionale expertteams

Wie betrekken

Het opstellen van een Regiovisie met andere partijen dan alleen de gemeenten is van groot belang. De Regiovisie moet verankerd zijn in de wensen en eisen van diegene die er in de praktijk mee te maken hebben (eis NvO). Vanzelfsprekend dienen de jeugdigen die momenteel jeugdhulp in de regio krijgen worden betrokken en daarnaast het jeugdhulplandschap. Van preventieprofessionals tot verwijzers, van jeugdhulprofessionals tot bestuurders, van ketenpartners tot beleidsadviseurs, van medewerkers toegang tot (samenwerkingsverbanden in het) onderwijs en de ouders.

Hoewel het opstellen van de Regiovisie iets is dat gezamenlijk moet gebeuren, is het vaststellen van de Regiovisie in formele zin een taak van de gemeente en de gemeenteraden. Uiteindelijk is en blijft de gemeente de opdrachtgever. Het vaststellen van de Regiovisie door de gemeenteraden geeft de Regiovisie daarnaast ook gewicht en borgt niet alleen de uitvoering, maar ook de verantwoording. Vaststellen is daarom ook een belangrijk onderdeel van het proces om tot een Regiovisie te komen.

Draagvlak

Om tot de Regiovisie te komen dient het jeugdhulplandschap goed betrokken te worden bij het proces zodat er optimale draagvlak kan worden gecreëerd. Hiervoor dienen we onder meer dialoogsessies, werkconferenties, Webinars en ontwerptafels te organiseren.

Planning

De wens is er dat de Regiovisie jeugdhulp voor de zomer van 2025 is vastgesteld door de colleges van de gemeenten uit de regio Centraal Gelderland. De volgende planning ligt ten grondslag voor deze opdracht:

Planning	Datum	Wie pakt dit op?
Opstellen route naar een Regiovisie • Organiseren kerngroep • Uitwerken route naar een Regiovisie	Nov 2024 – Jan 2025	Regio Adviseur Jeugd + Kerngroep Regiovisie met vertegenwoordiging jeugdhulplandschap
Doorlopen route naar een Regiovisie: • Vertrekpunt vaststellen • Werkconferenties: samen ontwikkelen • Dialogen: consulteren expertise jeugdprofessionals en partners • Verwerken van opbrengst werkconferenties & dialogen • Consultatie adviesraden / gemeenteraden • Regiovisie definitief • Besluitvormingsproces: Colleges en gemeenteraden besluiten over Regiovisie	Jan 2025 – Juni 2025	Extern Bureau
Concept versie – Regiovisie Jeugdhulp RAO Jeugd - RAO Zorg - RPO Zorg 16 april/ 13 mei / 23 mei	23 Mei 2025	Regio adviseur Jeugd
Definitieve versie – Regiovisie Jeugdhulp RAO Jeugd - RAO Zorg - RPO Zorg 28 mei/ 10 juni / 20 juni	20 Juni 2025	Regio adviseur Jeugd